

Bijlage BPKV-criterium CO2-Prestatieladder

Deze invulling van het BPKV-criterium CO2-prestatieladder is geschreven op basis van “Handreiking BPKV-criterium CO2-prestatieladder 3.1” d.d. 21-12-2020 van de Stichting Klimaatvriendelijk aanbesteden en Ondernemen (SKAO).

CO2-ambitie aanbesteder

De aanbesteder heeft als ambitie CO2-emissie te reduceren bij de uitvoering van infrastructurele werken, diensten en leveringen. Dat kan alleen door en met actieve inzet van marktpartijen. De aanbesteder heeft gekozen een kader te hanteren waarbij de marktpartijen die invulling geven aan deze CO2-ambitie tijdens de uitvoering, een voordeel verkrijgen bij verlening van de opdracht. De inschrijver kan kiezen uit de CO2-ambitieniveaus die nader zijn beschreven in de bijlage “Ambitieniveau CO2 reductie”. Hoe hoger het aangeboden CO2-ambitieniveau van de inschrijver is, hoe hoger de fictieve vermindering van de inschrijfprijs.

Hoe kan inschrijver een CO2-ambitieniveau aanbieden?

Het CO2-ambitieniveau van de inschrijver dient te worden aangegeven op het EMVI scorelijst. Zo ook de wijze waarop aan dit criterium wordt voldaan en welk geaccrediteerd certificerende instelling het CO-bewust certificaat heeft verleend, zal gaan verlenen of de opdracht op projectniveau zal toetsen.

Hoe kan inschrijver voldoen aan het criterium?

Inschrijvende organisaties kunnen op twee verschillende manieren voldoen aan dit criterium. In beide gevallen moet de organisatie binnen een jaar na gunning en vervolgens jaarlijks, gedurende de looptijd van het project, aantonen dat het voldoet aan het BPKV-criterium.

1. De eerste mogelijkheid is dat de organisatie beschikt over een CO2-bewust certificaat en dat overlegt. Het CO2-bewust certificaat is een bewijs van certificering op basis van het Handboek CO2-Prestatieladder. Hiermee toont de organisatie aan dat de gehele organisatie CO2-bewust handelt, ook in de projecten die het uitvoert, waarbij de niveaus van het certificaat en van het BPKV-criterium vergelijkbaar zijn.
2. De tweede mogelijkheid is dat de organisatie specifiek op projectniveau aantoont dat het (voor het project in kwestie) voldoet aan het ambitieniveau (en onderliggende niveaus) waarmee het heeft ingeschreven.

Bij aanbesteding met het BPKV-criterium CO2-Prestatieladder is het hebben of behalen van een CO2-bewust certificaat dus geen vereiste, maar een manier om aan het BPKV-criterium te voldoen.

Project-specifiek aantonen

Heeft de Inschrijvende organisatie géén CO2-bewust certificaat (en wil de organisatie dit ook niet binnen een jaar na aanvang van een project halen), dan moet de organisatie na gunning project-specifiek aantonen dat het aan het ambitieniveau van het BPKV-criterium voldoet. Om aan te tonen dat de organisatie voldoet aan het BPKV-criterium moet de inschrijver wel een keuze maken tussen volledig project-specifiek aantonen of volledig aantonen met het CO2-bewust certificaat. Indien gekozen wordt voor project-specifiek aantonen op een bepaald niveau, dan geldt die keuze ook voor alle onderliggende niveaus; een gemengde bewijsvoering is niet mogelijk. Indien u kiest voor project-specifiek aantonen dan dient u dat op de volgende wijze aan te tonen:

1. de bewijslast dat aan het aangeboden ambitieniveau van het BPKV-criterium wordt voldaan ligt bij de opdrachtnemer, deze bewijslast bestaat uit een projectdossier en een verklaring van een

certificerende instelling of voldaan wordt aan het aangeboden ambitieniveau, inclusief alle onderliggende niveaus, van het BPKV-criterium;

2. het BPKV-criterium dient te worden geborgd in het door de opdrachtnemer gebruikte managementsysteem van het project;
3. op basis van het projectdossier en borging in het managementsysteem van het project laat de opdrachtnemer een Certificerende Instelling (CI) toetsen of er voldaan wordt aan het BPKV-criterium;
4. de opdrachtnemer toont aan dat de CI geaccrediteerd is voor certificering op het niveau van het laddercertificaat dat correspondeert met het aangeboden ambitieniveau en dat de persoon die de toetsing uitvoert namens de CI aantoonbaar ervaring heeft met certificeringen van bedrijven op het niveau van het laddercertificaat dat correspondeert met het aangeboden ambitieniveau;
5. de toetsing door de CI vindt binnen één jaar na opdrachtverlening en vervolgens jaarlijks plaats, gedurende de uitvoering van het project;
6. reeds bij inschrijving op de aanbesteding dient de inschrijver aan te geven welke CI de toetsing zal uitvoeren;
7. indien de opdrachtnemer beschikt over een CO₂-bewust certificaat op een lager ambitieniveau kan de organisatie de bewijslast deels baseren op informatie uit het managementsysteem behorende bij het CO₂-bewust certificaat. Het bewijs dient echter nadrukkelijk project-specifiek te worden geleverd voor het aangeboden ambitieniveau inclusief alle onderliggende niveaus, een gemengde bewijsvoering is niet mogelijk;
8. in het geval de opdrachtnemer niet project-specifiek kan aantonen aan het aangeboden ambitieniveau (inclusief alle onderliggende niveaus) te voldoen zal de aanbestedende dienst een sanctie opleggen die groter is dan het bij inschrijving genoten gunningsvoordeel.

Wat gebeurt er als het niveau van het certificaat afwijkt van het gekozen ambitieniveau?

Een gemengde bewijsvoering (deels middels een certificaat, deels project-specifiek) is niet toegestaan. Inschrijver dient dus te kiezen tussen project-specifiek aantonen of aantonen door overlegging van het CO₂-bewust certificaat. Indien een organisatie de intentie heeft om middels een CO₂-bewust certificaat de prestatie aan te tonen, maar daarin niet slaagt, dan is project-specifiek aantonen alleen nog mogelijk als vooraf de CI is genoemd die de toetsing zal verrichten.

Indien inschrijver na gunning een certificaat haalt op een hoger niveau dan het gekozen ambitieniveau voor het project zal het project zelf dan ook op het hogere niveau (van het certificaat) moeten worden uitgevoerd. Inschrijver zal dit voortaan aantonen door overlegging van het certificaat op het hogere niveau.

Wanneer dient het ambitieniveau te worden aangetoond?

Binnen één jaar na gunning moet aan het aangeboden ambitieniveau worden voldaan. Bij project-specifiek aantonen dient het gekozen CO₂-ambitieniveau (inclusief de onderliggende ambitieniveaus) na gunning doorgevoerd te worden in de realisatie van het project. Gedurende de looptijd van het project dient de opdrachtnemer jaarlijks aan te tonen, op alle onderdelen van elk subcriterium niveau, dat hij bij de uitvoering van het project voldoet aan het aangeboden ambitieniveau en de onderliggende niveaus.

Indien de opdrachtnemer kiest voor het voldoen aan het BPKV-criterium met behulp van het CO₂-bewust certificaat zal de opdrachtnemer tijdens de volledige uitvoeringsduur van het project aantoonbaar over een dergelijk certificaat op minimaal het contractueel vereiste niveau moeten beschikken.

Sancties/ boetebepaling

Indien niet tijdig of niet wordt voldaan aan de aantoonverplichting kan aanbesteder een direct opeisbare boete, toepassen welke als korting op één van de termijn(en) in rekening kan worden gebracht.

Voor het bepalen van de hoogte van de sanctie wordt het verschil bepaald tussen de in de aanbestedingsprocedure toegekende kwaliteitswaarde op het BPKV-criterium en de uiteindelijk gerealiseerde kwaliteitswaarde, te vermenigvuldigen met factor 1,5.

Voorbeeld: het ambitieniveau 3 heeft bij inschrijving een kwaliteitswaarde opgeleverd van € 5.000 maar is door de opdrachtnemer niet gerealiseerd, hij overhandigt een CO2-bewust certificaat niveau 2 waaraan een kwaliteitswaarde van € 1.000 is gekoppeld. De hoogte van de sanctie wordt dan $1,5 \times (\text{€ } 5.000 - \text{€ } 1.000) = \text{€ } 6.000$.

Kan een samenwerkingsverband of combinatie inschrijven?

Ook een samenwerkingsverband van bedrijven, een combinatie, kan deelnemen aan een aanbesteding, en project-specifiek of door middel van CO2-bewust certificaten (gebaseerd op het Handboek CO2-Prestatieladder) aantonen dat gezamenlijk aan een bepaald ambitieniveau van het BPKV-criterium wordt voldaan. Indien een combinatie gebruik wil maken van CO2-bewust certificaten, is van alle organisaties in de combinatie - de organisatie met het laagste niveau op de CO₂-Prestatieladder bepalend voor het ambitieniveau waarmee de combinatie kan inschrijven. Als een van de partijen niet met een CO2-bewust certificaat kan aantonen aan het aangeboden ambitieniveau te voldoen, of als de combinatie op een hoger niveau wil inschrijven, dan de organisatie met het laagste niveau mogelijk maakt, dan kan geen gebruik gemaakt worden van CO2-bewust certificaten en zal het ambitieniveau inclusief alle onderliggende niveaus project-specifiek moeten worden aangetoond.

Overgangsregeling naar aanleiding van publicatie Handboek CO2-Prestatieladder 3.1.

De komende periode (tot 23 december 2021) kunnen twee versies van certificaten gelden als bewijsvoering in aanbestedingen: een certificaat op basis van versie 3.0 of op basis van versie 3.1. Organisaties kunnen vanaf 22 juni 2020 een versie 3.1 certificaat halen. Er is een overgangsperiode van 6 maanden vastgesteld. Dit betekent dat vanaf 23 december 2020 alle organisaties conform de nieuwe norm een certificaat moeten halen. Omdat elke organisatie jaarlijks wordt geaudit, betekent dit dat er (in theorie) tot 22 december 2021 geldige versie 3.0 certificaten in omloop kunnen zijn. Certificaten op basis van Handboek 3.0 en 3.1 worden in deze periode als gelijkwaardig te beschouwt.